

Romeo a Julie – William Shakespear

William Shakespeare

- 1564- 1616 (Přelom 16.- 17. století)
- renesanční spisovatel
- = návrat k Antice
- Nevýznamnější spisovatel, básník a dramatik
- Vystudoval gymnázium
- psal sonety (= znělka, pevná forma lyrické i epické poezie) a hry
- narodil se ve Stratfordu nad Avonou, kde i zemřel
- v 18 letech se oženil -> Anne Hathawayovou
- poté odešel do Londýna -> věnování se divadlu
- spolumajitel divadla Globe
- kolem roku 1592-> připojil se k divadelní společnosti
- umírá ve Stratfordu v 52 letech
- napsal 37 divadelních her a 150 sonetů
- další díla: Hamlet, Zkrocení zlé ženy
- další autoři:
 - Giovanni Boccaccio (Dekameron)
 - Francesco Petrarca (Sonety Lauře)
 - Jan Blahoslav (Gramatika česká)
- Rysy Shakespearovo děl
 - Spletitý, složitý děj
 - Vítězství spravedlnosti, dobra a lásky Kladné i záporné vlastnosti lidí
 - Cílevědomost, rozhodnost a půvab postav (žen)
 - Tragédie – obraz pozemského života, příčina tragédií -> lidská vášeň či náhoda, jazyk veršovaný se střídá s prózou

RENESEANCE

- 14.- 16. století
- =znovuzrození (antiky), obrození
- Návrat k antice
- Vznikla v Itálii
- Umělecký a myšlenkový směr, rozvoj přírodních věd, vzestup vědy
- Zvýšení zájmu o člověka a pozemský život
- Vynález knihtisku
- Cenila se individualita a originalita
- Znaky:
 - Renesanční člověk -> zajímaví se o několik oborů zároveň
 - Individualismus
 - Erotické motivy
- Klasicismus (zájem o antiku), dekadence (žánr eseje)

Název díla: Romeo a Julie

Literární druh: drama

Literární žánr: tragédie

Literární směr, období: Renesance, konec 16. stol.

Čas: 16. století

Místo: italské město Verona, Montava

Forma psaní textu a vyprávěčská f.: próza i poezie, er- forma

Kompoziční vrstva: chronologická, dialogy a monology, 5 dějství

Téma díla: tragická láska dvou mladých lidí, nenávist mezi dvěma rody, boj o právo na lásku

Hl. myšlenka: nešťastný osud dvou milenců (nešťastná láska) až po smrti přijde usmíření

Hlavní postava, charakteristika:

Julie – (14) dcera Kapuletova, krásná mladá dívka, miluje Romea, věří v nesmrtelnou lásku,

Romeo – (17) syn Montekův, mladý muž (přelétavý) v Julii najde pravou lásku, dobrosrdečný, citlivý, odvážný

Merkucio – přítel Romea, chápavý a průbojný

Benvolio – bratranec Romea

chůva – pomáhá a radí Julii, oba milence podporuje, veselá

Tybalt – Juliin bratranec, zničí ho touha po spravedlnosti, zabije ho Romeo, útočný

Otec Vavřinec – učený muž, radí Romeovi a Julii, renesanční člověk, moudrý muž, tajně oddá Romea a Julii

Další postavy: rodiče Romea a Julie, Paris

Děj:

Hra začíná tím, že se na ulici potkají sluhové Monteků a Kapuletů a hned se dají do boje. Přijde Benvolio a odtrhne je od sebe, přichází Tybalt a vyzývá Benvolia na souboj, dají se do boje a měšťané je za to odsuzují. Přicházejí Kapuletovi a Montekovi. Přijíždí vévoda Eskalus a pod trestem smrti všechny rozežene, Kapulet odjíždí s vévodou, aby si vyslechl jeho podmínky. Montek má dorazit odpoledne. Zůstávají tam Montekovi a Benvolio jim vypráví, jak to všechno začalo. Povídají si i o Romeovi, který je smutný a uzavírá se do sebe, oni však nevědí proč. Benvolio se Romea vyptává a on mu vysvětluje, že není milován tou, kterou miluje (Rosalinou). Benvolio mu radí, aby na ni zapomněl, on však tvrdí, že je to nemožné. Později se sejde Kapulet s Parisem a domlouvají svatbu Parise a 14 leté Julie. Kapulet dá sluhovi seznam panstva, které má pozvat na ples, ten však neumí číst, poprosí tedy Romea, který šel kolem, aby mu přečetl seznam, a pokud není Montek, aby přišel. Benvolio Romeovi radí, aby tam šel, protože tam bude i Rosalina a doufá, že tam Romeo najde hezčí dívku. V domě Kapuletových vzpomíná chůva na Juliino dětství a matka začne mluvit o svatbě s Parisem. Julie připouští možnost svatby. Romeo, Merkucio a Benvolio jdou na ples a povídají si o snech. Mezitím Kapulet vítá hosty a masky. Kapulet se baví se svým bratrancem a Romeo vyzvídá od sluhy, kdo je krásná neznámá. Tybalt odhalí Romea a chce se s ním bít, Kapulet ho však zastaví. Romeo tančí s Julií a políbí ji, přijde chůva a posílá Julii za matkou. Romeo se od ní dozvídá, kdo je Julie. Ples končí a zůstává Julie s chůvou, která se ptá na Romea a je nešťastná, že je Montek.

Romeo se vkrade na zahradu Kapuletových, vyznává Julii lásku, mluví o svatbě, Julie slibuje, že k Romeovi druhý den pošle osobu, které řekne podrobnosti. Romeo odchází za bratrem Vavřincem a prosí ho, aby je oddal, ten mu připomíná, že před časem byl blázen do jiné, ale se svatbou souhlasí kvůli usmíření rodů. Na ulici si povídají Merkucio a Benvolio Romeovi, který se včera z plesu nevrátil domů. Romeo přichází a chlapci se na něj zlobí, že se jim na plese nevěnoval. Přichází chůva a hledá

domů. Romeo přichází a chlapci se na něj zlobí, že se jim na plese nevěnoval. Přichází chůva a hledá Romea. Romeo po ní vzkáže Julii, aby odpoledne přišla k františkánům a nechala se s ním oddat. Julie čeká v zahradě na chůvu. Chůva přichází a předává Julii vzkaz. Romeo už čeká na Julii v cele bratra Vavřince, který je oddá.

Na ulici se potkávají Merkucio a Benvolio s Tybaltem. Přichází Romeo a Tybalt se do něj naváží. Merkucio ho vyzývá na souboj. Tybalt ho zraní a uteče. Po chvíli Benvolio oznamuje Romeovi, že je Merkucio mrtvý. Tybalt se vrací, Romeo ho zabije a uprchne. Přichází vévoda i oba rody a Benvolio obhajuje Romea. Vévoda posílá Romea do vyhnanství pod trestem smrti. Julie čeká na Romea, přichází chůva a povídá jí o smrti Tybalta. Julie posílá chůvu pro Romea a posílá mu po ní prstýnek. Romeo se zatím vyptává Vavřince, jaký byl rozsudek a vyhnanství je pro něj horší než smrt. Přichází chůva. Vavřince napadne, že by se Romeo mohl ukrýt v Mantově a čekat až přijde čas zveřejnit sňatek. Chůva předává prstýnek a odchází se zprávou pro Julii, že jí Romeo v noci navštíví. V tu dobu si povídají Kapulet s Parisem o svatbě, je pondělí a matka jí má oznámit, že ve čtvrtek se stane Parisovou ženou. Svítá a Julie se loučí s Romeem. Přichází Kapuletová a mluví s Julií o smrti Tybalta a svatbě s Parisem. Ta se však vdávat nechce. Přichází Kapulet, ten se rozčílí a na svatbě trvá. Julie nechá matce vzkázat, že se jde vyzpovídat k Vavřinci. U Vavřince je Paris a domlouvá s ním svatbu. Přichází Julie. Vavřinec svěří Julii nápad-dá jí lahvičku, aby to zítra v noci vypila. Všichni si budou myslet, že je mrtvá. To však bude trvat 42 hodin a pak znovu procitne. Vavřinec zatím pošle Romeovi dopis o jejich plánu. Romeo se vrátí a unese Julii do Mantovy. Kapuletovi už chystají svatbu, přichází Julie a Kap

Kapulet přesouvá svatbu na středu. Tu noc vypije Julie obsah lahvičky, který dostala od Vavřince. K ránu Kapulet vše připravuje na svatbu a chůva zjišťuje, že Julie je "mrtvá". Všichni jsou smutní a chystají pohřeb. Baltazar (sluha Romea) přináší Romeovi do Mantovy zprávu o Juliině smrti. Romeo se odjíždí do Verony a kupuje od lékárníka jed, který se prodávat nesmí od trestem smrti. Za bratrem Vavřincem přichází bratr Jan, který nemohl kvůli moru předat Romeovi dopis o jejich plánu, a tak jde Vavřinec pro Julii sám. Na hřbitově je Paris a přinesl k hrobce květiny, přicházejí Romeo s Baltazarem. Romeo chce vstoupit do hrobky a posílá Baltazara pryč. Objeví se Paris a šermují spolu, Romeo Parise zabije a uloží Parise do hrobky. Nad Juliiným tělem vypije jed a zemře. Přichází Vavřinec a Baltazar mu povídá, že je Romeo v hrobce. Vavřinec vchází dovnitř a Julie se probouzí. Je nešťastná a probodne se dýkou - umírá. Přicházejí strážé a chytají Vavřince a Baltazara. Přichází vévoda a oba rody (Montekovi zemřela žena), Vavřinec jim všechno vypráví. Oba rody se usmiřují.

Jazykové prostředky

- Veršovaná forma
- Jazyk spisovný, citově zabarvený
- Přímé řeči- dialog a monology
- Řečnické otázky - „Ach Romeo, Romeo! Proč jsi Romeo?”
- Archaismy- ni to, ni ono
- Časté inverze